Aplikační vrstva TCP/IP

- V ISO modelu se jedná o tři vrstvy: Aplikační, Prezentační, Relační
- Aplikační vrstva
  - Je nejblíže k uživateli
  - Fungují na ní aplikace a mechanismy, které má smysl standardizovat (mechanismy elektronické pošty)
  - Poskytuje ucelené služby
- Prezentační
  - Transformuje data do tvaru, který používají aplikace (šifrování, konvertování, komprimace)
  - Zabývá se strukturou dat, ne jejich významem
- Relační
  - Udržuje relaci (session)
  - Uchovává informace mezi jednotlivými spojeními na úrovni transportní vrstvy

Peer to Peer

- Síť, kde spolu komunikují přímo jednotlivý klienti
- Sdílení prostředků bez serveru
- Všechna zařízení mohou sloužit jako server i jako klient
- Gnutella, BitTorrent

Klient-server

- Žadatel a poskytovatel
- Na serveru běží jedna či více služeb
- Klient inicializuje komunikační relaci se serverem, který čeká na příchozí požadavky (3-way handshake)
- Email (SMTP), web (HTTPS)

Aplikace

- Každá služba nebo aplikace využívá nějaký port
- Well-known (vyhrazené pro nejběžnější služby) 0 až 1023
- Registered (určitý protokol nebo aplikace) 1024 až 49151
- Dynamic (Porty pro dočasnou krátkou komunikaci) 49152 až 65535

WEB

• port 80 – HTTP (Hypertext Transfer Protocol)

- Request-response protokol
- Přenos souborů (HTML, CSS, Javascript)
- URL převedena pomocí DNS na IP serveru s požadovaným souborem
- Vrátí data nebo response status code
- 443 HTTPS zašifrované HTTP (využití TSL k zašifrování)

Fmail

- Klienti komunikují se serverem kvůli odesílání a přijímání e-mailů
- Servery komunikují mezi sebou kvůli odesílání mezi různými e-mailovými doménami
- 25 SMTP Simple Mail Transfer Protocol
  - o Pomocí mailového klienta je odeslán email na server
  - Server přijme zprávu
  - Pokud je určena systému, na kterém běží, odešle ji lokálně
  - Jinak ji odešle na jiný příslušný emailový server (DNS)
- 110 POP3 Post Office Protocol
  - Načítání pošty z webového serveru
  - Server na vyžádání odešle zprávu klientovi, a pak ji ze serveru smaže
  - Žádné centralizované místo, kde jsou e-maily uchovány
- 143 IMAP Internet Message Access Protocol
  - Narozdíl od POP3 si klient stahuje kopie zpráv a originál zůstane na serveru
  - o Když klient zprávu smaže, server se sesynchronizuje a také ji smaže

DHCP

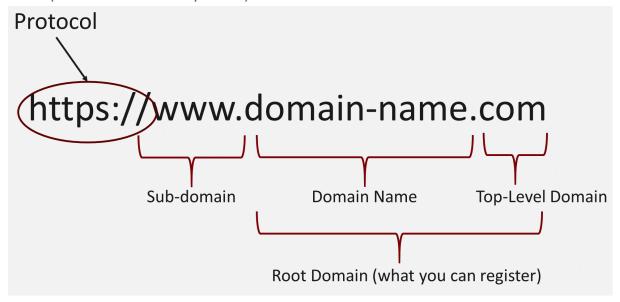
- Klient komunikuje na portu 68, server poslouchá na portu 67
- Protokol, který koncovým zařízením v síti automaticky přiřazuje IP adresu, masku, default gateway a adresu DNS serveru
- Discover→ Offer → Request →ACK
- DHCP Relay server se nachází mimo lokální síť (přeposílání DHCP zpráv mimo do jiné síťě)
- V případě neúspěšného přiřazení dostane zařízení dočasnou adresu 164.254.x.x

NAT – Network Address Translation

- Překládá adresy (většinou) z privátního do veřejného bloku
- Privátní adresy:

- 0 10.0.0.0/8
- 0 172.16.0.0/12
- 0 192.168.0.0/16
- Šetří počet veřejných adres
- Možnost znovuužití privátních adres
- Bezpečnost
- Na druhou stranu zpoždění při převodu adres, porušení síťové vrstvy (router sahá na porty, které jsou v transportní vrstvě)
- Static NAT jedna privátní adresa má jednu veřejnou (web hosting)
- Dynamic NAT privátní adresa je převedena na jednu veřejnou adresu z poolu
- PAT (NAT overload) více privátních adres má jednu veřejnou adresu (rozlišení pomocí portů), nejčastější řešení
- Port-forwarding uveřejní porty, na kterých běží webové služby

DNS (Domain Name System)

- Port 53
- FQDN Fully Qualified Domain Name (úplné doménové jméno, kterým lze na internetu jednoznačně identifikovat server) classroom.google.com
- DNS překládá URL na adresu příslušného serveru
- Top level domain cz, com, eu
- Second level domain doména druhého řádu www.shop.example.com
- Autoritativní odpověď odpověď DNS serveru, která byla získána přímo, bez prostředníka

FTP (File Transfer Protocol)

- 20 přenos dat
- 21 přenos souborů
- TCP
- poskytuje autentifikaci

SMB (Server Message Block)

- 445
- protokol, který slouží ke sdíleném přístup k souborům, tiskárnám,...
- Hlavně Windows, Linux má Sambu

NFS (Network File System)

• Vzdálený přístup k souborům

TFTP (Trivial File Transfer Protocol)

- 69
- UDP
- bez autentifikace či konfigurace

NTP (Network Time Protocol)

- 123
- Synchronizace vnitřních hodin PC

Telnet – Teletype Network

- 23
- Připojení ke vzdálenému PC pomocí textového UI virtuální terminál
- Nešifrovaná komunikace přechod na SSH

SSH – Secure Shell

- 22
- Šifrovaná náhrada za Telnet